

CSOÓRI SÁNDOR 80 ÉVES

DÖBRENTÉI KORNÉL

*Az egészen bevallott élet**Csoóri Sándor 80. születésnapjára*

*Felrobbantottad a verset, akár egy bombát,
feltörted, mint József Attila a tehervagon-plombát.
Nem tudom, mivé leszek, ha megérem,
nyolc évtizedig eljutni nem érdem –
inkább a hogyan?
(Bár ez is bravúr, itt és mostan,
ahol balladai Ágnes-asszonyok is kihalóban.)
A példád talán megfogon.*

*Bátyám, Te, A jövő szökevénye,
a múltból e rettentő jelenbe térsz be,
a jövőnk már mögöttünk,
noha még el sem tüntetődtünk!*

*A lényed itt rostokol,
égeti, magyar-módi pokol,
nem fennkölt máglya – avartűz ez A magyar ugaron,
mégis, így, ilyen konokon,
szárnyaidba burkolózva, mint tábornoki köpenybe
– olykor glóriával derékban övezve –,
melyben mindenki fázott,
de talán nem elkártyázott,
lépdelsz, nem vak ügetés, tudom,
hogy a Látás, kinek mit jelent a válaszüton,
és Neked, a feszület távja,
lendület a nekifutásra.*

*Leszentüléstől virradatig,
mely, vélekszem, kínoztatva adatik,
mint a Nap, annyit vándoroltál,
együtt az úrbakancstól szeplősített Holddal,
salakra lakkot hordó nappalokkal,
derengésed, szikár-szelíd, mint cellában titkos oltár,
szakrális szőlőszemek, mellettük kenyéremorzsák,
pici vöröshangyák belőlük az Istent összebordják –,*

[*Csoóri Sándor 80 éves*]

*lehet, pogány vagy: – szabadságmániás nomád,
 hatalmas sztyeppék szabadították szét a lelked,
 és, hogy e tágasságbiányt elviselted,
 nemesen maradtál barbár; nem vezettél véreidre hordát;
 nem a vízen jársz, kifent kardélen:
 de mindig az élen!
 Kiváltság s rang?
 Nem jár érte kitiintetés, cafrang,
 ám a maszkabál dívik:
 magyar farsangolás örökéig!*

*Mi az úr? Nem a kozmosz, de a régi ávós csizmák:
 a világegyetem tágulását is kibírják,
 lesöpört padlások, kisöpört lelkek után a nincstelenség megint ránk uszul –:
 most így ejtettek minket túsul.
 És hogy a tenger miként ringat diólevelet,
 ha a reményre nincsen kikelet,
 akkor a hűség,
 édeskés hittelt pácolt, éhínséges keserűség.*

*Megannyi kirablás, elárulás után erőd nem fárad,
 teli a magtárad.
 Nyolc évtized jármába fogva,
 királyként is önként szolgál,
 mert vallod: a szolgálat a dolga,
 s nem az, hogy a gyeplőt a lovak közé dobja.*

*Sorsod elől rejtekezni ködben is futhatsz akár,
 tűzemésztve is újraszülető Főnix-madár;
 egek magasan sörétfelhőből is kijutsz,
 és leteperten is talpra állsz, besenyő Anteusz.
 A tusát lankadatlan kezdbeted,
 látva látván már nem féliünk,
 és hogy fölmutathatod nagy-egész életed,
 az a végső esélyünk.*